

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE**

**IZVJEŠĆE O PROVEDENOJ MEĐUNARODNOJ VJEŽBI
ZAŠTITE I SPAŠAVANJA „EU TARANIS 2013“**

Zagreb, rujan 2013.

1. UVOD

U organizaciji Regionalnog ureda Crvenog križa iz Salzburga i Europske komisije, od 26. do 30. lipnja 2013. godine, održana je EU terenska vježba zaštite i spašavanja TARANIS 2013, koja je provedena na širem području federalne države Salzburg, Republika Austrija.

Sudjelovanje na vježbi provedeno je temeljem Odluke o sudjelovanju pripadnika civilne zaštite Republike Hrvatske na međunarodnoj vježbi zaštite i spašavanja „EU TARANIS 2013“ koju je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici održanoj 6. prosinca 2012. godine, te sukladno Odluci ravnatelja DUZS od 6. ožujka 2013. godine o upućivanju Tima civilne zaštite za zaštitu i spašavanje iz vode Republike Hrvatske na vježbu civilne zaštite TARANIS 2013 te izmjeni i dopuni Odluke ravnatelja (od 8. svibnja 2013. godine).

Odlukama je propisano sudjelovanje Tima civilne zaštite za zaštitu i spašavanje iz vode (15 pripadnika s 6 vozila i 2 čamca) u sastavu:

- zapovjednik Tima - Igor Milić, Sektor za civilnu zaštitu,
- zamjenik zapovjednik Tima - Mladen Boričević, Sektor za civilnu zaštitu,
- časnica za vezu i koordinaciju - Tamara Kopal, Samostalna služba za međunarodne odnose,
- voditelji dvije ekipe civilne zaštite za zaštitu i spašavanje iz vode - Boris Davidović, Sektor za civilnu zaštitu i Mladen Vinković, Sektor za vatrogastvo,
- članovi ekipa civilne zaštite za zaštitu i spašavanje iz vode - Nenad Prpić, Tomislav Marević, Zvonko Bičak i Josip Glog iz Sektora za civilnu zaštitu; Siniša Klečar, Predrag Bačić, Zlatko Đapić, Roberto Peručić, Dražan Tomić iz Sektora za vatrogastvo i Juraj Blaha iz Učilišta vatrogastva, zaštite i spašavanja.

*Tim civilne zaštite za spašavanje iz vode - DUZS,
Prije polaska na vježbu, 26. lipanj 2013.g.*

Na vježbi je iz Republike Hrvatske uz Tim civilne zaštite za zaštitu i spašavanje iz vode, sudjelovao i tim za pročišćavanje vode iz Hrvatskog Crvenog križa (6 pripadnika i 2 vozila).

2. CILJEVI VJEŽBE

Vježba je imala za cilj uvježbavanje procedura pružanja međunarodne pomoći kroz aktiviranje Mehanizma za civilnu zaštitu Europske unije, temeljem zahtjeva države pogođene velikom nesrećom ili katastrofom, kada se kao pomoć upućuju timovi/moduli civilne zaštite.

Detaljni ciljevi vježbe odnosili su se na sljedeće:

- testiranje međunarodne pomoći koja se pruža Austriji kroz Mehanizam civilne zaštite EU kao i potpora države domaćina,
- jačanje razine suradnje, koordinacije i interoperabilnosti između sudionika na vježbi,
- jačanje razine suradnje između međunarodnih organizacija (IFRC i EU),
- provjera operativnih i strateških procedura između operativnih timova i nadležnih institucija,
- osiguranje treninga i mogućnosti uvježbavanja za sve uključene spasilačke organizacije,
- osigurati evaluaciju korištenih metoda u fazi planiranja i provedbe vježbe,
- osigurati dokumentaciju i prezentaciju rezultata i zaključaka s vježbe kroz sastanak na temu naučenih lekcija i publikacije na web-stranicama vježbe.

3. SCENARIJ I LOKACIJE VJEŽBE

Scenarij vježbe je uključivo poplave koje imaju za posljedicu stvaranje klizišta i poremećaje prometne infrastrukture (ceste, mostovi, tuneli). Pogođeno je šire područje Salzburga te Republika Austrija nema dovoljno vlastitih kapaciteta i traži pomoć preko Centra za intervencije u izvanrednim situacijama Europske komisije (*ERC-Emergency Response Center*).

Vježbovne lokacije nalazile su u tri distrikta države Salzburg (Grad Salzburg, Umgebung i Hallein). Ukupno je bilo određeno pet lokacija (Oberndorf, Furstenbrunn, Tennegau, Wolfgangsee i Grad Salzburg). Svaka od lokacija imala je nekoliko radnih točaka.

Kamp za sudionike vježbe nalazio se u vojarni Schwarzenberg, koja se nalazi u blizini Zračne luke Salzburg. U kampu su bili organizirani svi potrebni sadržaji (prostori za šatore i vozila, prehrana, sanitarije, medicinska potpora, električna energija i pristup Internetu). Hrvatski tim je bio samodostatan u pogledu smještajnih kapaciteta (šatori, kreveti, vreće za spavanje, itd.).

Hrvatski tim u kampu za smještaj sudionika vježbe

4. SUDIONICI (NACIONALNI I MEĐUNARODNI)

Na vježbi su uz domaćina Austriju i Republiku Hrvatsku, sudjelovali timovi iz 5 država članica Mehanizma za civilnu zaštitu Europske unije te timovi iz države domaćina.

Država	Specijalnost	Broj ljudi
Austrija	USAR, HCP, AMP, WP, FRB, Helio, HMP	633
Bugarska	KBRN USAR	20
Češka	HCP i ETS	16
Hrvatska	FRB, WP	21
Njemačka	Crveni križ	108
Nizozemska	HUSAR i FRB	77
Rumunjska	KBRN	12
UKUPNO		887

Na vježbi je sudjelovao i Tim civilne zaštite Europske unije (EUCPT - 5 članova) koji je imao zadaću potpore LEMA (*Local Emergency Management Authority*) u koordinaciji međunarodnih timova i Regionalni tim za odgovor na katastrofe Međunarodne federacije Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (IFRC RDRT – 4 člana) koji su prikupljali podatke o potrebama pogođenog stanovništva.

Na vježbi je u timu za ocjenjivanje sudjelovao Krešimir Erk, zapovjednik-glavni instruktor, DIP CZ odjel Osijek.

U programu za promatrače sudjelovao je Damir Pilčik, voditelj Odjela, Učilište vatrogastva, zaštite i spašavanja.

U VIP programu sudjelovali su Jadran Perinić, ravnatelj; Robert Mikac, zapovjednik CZ RH i Arabela Vahtarić, voditeljica Samostalne službe za međunarodne odnose.

dr.sc. Jadran Perinić, ravnatelj DUZS, u posjeti hrvatskom timu, Kamp, 28. lipanj 2013.g.

5. PRIPREMA ZA SUDJELOVANJE NA VJEŽBI

Priprema tima za sudjelovanje na vježbi obavljena je u tri termina a sukladno Odluci ravnatelja DUZS i prema programu osposobljavanja za spašavanje na vodi, koje je pripremio Učilište vatrogastva, zaštite i spašavanja. Program je uključivao sljedeće aktivnosti te se počeo provoditi od edukacije u travnju:

- pripremu spasilačkog tima,
- osnove spašavanja iz vode,
- prva medicinska pomoć,
- transportne pripreme i transport čamca,
- plovidbu čamcem i plovidbene manevre,
- intervencije na vodi.

*Osposobljavanje za spašavanje iz vode,
Divulje, 7. lipanj 2013.g.*

11. do 15. ožujka 2013. – lokacija PUZS Zagreb

- upoznavanje sa osnovnim karakteristikama vježbe i sustavom Civilne zaštite u Republici Austriji,
- teoretska nastava – pružanje prve medicinske pomoći i rad sa defibrilatorom
- osnove spašavanja na vodi,
- iskustva s vježbe civilne zaštite IPA CRO-FLOODS 2012 i s poplava u Zagrebačkoj županiji iz 2010.godine,
- pregled potreba za službene i radne odore za članove tima.

22. do 26. travnja 2013. – lokacija jezero Čiče i rijeka Kupa

- praktični rad sa čamcima i opremom za spašavanje na vodi – sukladno programu za osposobljavanje za spašavanje na vodi.

03. do 07. lipanj 2013. – lokacija Divulje

- praktični rad sa čamcima i opremom za spašavanje na vodi – sukladno programu za osposobljavanje za spašavanje na vodi,
- praktična nastava – pružanje prve medicinske pomoći
- praktična nastava – spašavanje na vodi,
- pokazna vježba.

6. STOŽERNA VJEŽBA

Kao uvod u terensku vježbu, 17. i 18. lipnja 2013. godine, održana je stožerna vježba putem aplikacije CECIS (*Common Emergency Communication and Information System*). Zadaća sudionika, koji su na vježbi sudjelovali sa svojih radnih mjesta, obuhvaćala je prepoznavanje i djelovanje u žurnim situacijama u okviru standardnih procedura sa svrhom pravovremenog reagiranja putem CECIS aplikacije, obavješćivanje nadležnih osoba i uvježbavanje postupka traženja i ponude međunarodne pomoći.

Komunikacija između nacionalnih kontaktnih točaka i ERC-a uglavnom se je odvijala putem obrazaca iz EU HNS smjernica (*Host Nation Support*).

Predstavnici DUZS na stožernoj vježbi bili su Državni centar zaštite i spašavanja, Samostalna služba za međunarodne odnose i Sektor za civilnu zaštitu.

7. PUTOVANJE I SMJEŠTAJ U KAMPU

Upravljački dio Tima pripremio je prije vježbe plan putovanja te je o tome izvijestio organizatore vježbe kao i članove Tima.

Hrvatski tim je na vježbu putovao zajedno s timom civilne zaštite Republike Bugarske (20 pripadnika i 5 vozila). DUZS je za pripadnike bugarskog tima osigurao besplatan smještaj na Učilištu vatrogastva, zaštite i spašavanja na Ksaveru u Zagrebu s 25. na 26. Lipnja (odlazak na vježbu i s 30. lipnja na 1. srpanj (povratak s vježbe).

Samostalna služba za međunarodne odnose je putem Državnog centra zaštite i spašavanja izvijestila MUP (Graničnu policiju) i Carinsku upravu o prelasku državne granice (polazak i povratak). Isto tako kontaktirane su kolege u Upravi za zaštitu i spašavanje Republike Slovenije za potporu u tranzitu (osigurano oslobađanje od plaćanja cestarine te ubrzani prelazak granice).

Republika Austrija je isto osigurala neplaćanje cestarine te policijsku pratnju za zadnjih 100-tinjak kilometara puta do Salzburga.

Na put su hrvatski i bugarski tim zajedno krenuli 26. lipnja u 09.00 sati u formiranom konvoju (hrvatska vozila kao prethodnica i odstupnica) te su u 18.00 sati stigli na prihvatanje-odlazni centar (Reception and Departure Center), koji se nalazio na ulazu u vojarnu Schwarzenberg. Put na vježbu je prošao bez ikakvih problema.

Nakon obavljenih procedura na RDC-u (*Reception and Departure Center*), hrvatski tim je došao u kamp gdje je podignuo svoje šatore te postavio ostalu opremu za smještaj. Zapovjednik tima je dobio na RDC-u upute vezane uz sadržaje u kampu i sigurnost tijekom vježbe te je o tome izvijestio cijeli tim.

Po dolasku, tim za pročišćavanje vode HCK povezo se s kolegama iz Austrije te svoje operativno djelovanje provodio u suradnji s Crvenim križem Austrije (skladno dogovoru s priprema vježbe).

8. OPERATIVNO DJELOVANJE

Tijekom tri dana operativne provedbe vježbe, tim civilne zaštite za spašavanje iz vode dobio je 4 zadaće na različitim lokacijama:

27. lipanj

Lokacija Wolfgangsee jezero – primarna zadaća je bila evakuacija djece iz škole (70 učenika i profesora), dok je tijekom provedbe prve zadaće, tim dobio i zadaću evakuacije putnika s broda kojeg je zahvatio požar (150 putnika od kojih 50 s lakšim i 25 s težim ozljedama). Zadaća je odrađena u suradnji s timom za spašavanje na vodi iz Nizozemske (zajednički dolazak i odlazak na zadaću) i timovima iz Austrije (timovi za spašavanje na vodi, medicinski timovi i vatrogasci). Hrvatski tim je ukupno prebacio 59 osoba od čega 31 neozlijeđena te 28 osoba s lakšim i težim ozljedama, kojima je pružena prva pomoć.

28. lipanj

Lokacija Obendorf – rijeka Salzach – primarna zadaća je bila spašavanje unesrećenih koji se nalaze u vozilu (4 osobe) koje je palo u rijeku dok je sekundarna zadaća bilo spašavanja raftera s splavi (10 osoba). Zadaća je odrađena u suradnji s timom za spašavanje na vodi iz Nizozemske (zajednički dolazak i odlazak na zadaću) i timovima iz Austrije (medicinski timovi). Hrvatski tim je ukupno spasio 5 raftera iz rijeke. U pripremi provedbe zadaće izvršeno je izviđanje pogođenog područja helikopterom u kojem su sudjelovali po jedan pripadnik hrvatskog i nizozemskog tima.

Spašavanje unesrećenih na rijeci Salzach

Lokacija centar Salzburga - rijeka Salzach – zadaća je bilo spašavanje turista (50-60 osoba) s izletničkog broda. Zadaća je odrađena u suradnji s timom za spašavanje na vodi iz Nizozemske (zajednički dolazak i odlazak na zadaću) i timovima iz Austrije (timovi za spašavanje na vodi i medicinski timovi). Hrvatski tim je ukupno evakuirao 10 osoba.

29. lipanj

Lokacija Obergau, Golling - rijeka Salzach – zadaća je bilo spašavanje 4 unesrećene osobe iz autobusa koji se sletio u rijeku te koje je matica odvušla nizvodno. Zadaća je odrađena samostalno. Hrvatski tim je pružio prvu medicinsku pomoć unesrećenim (2 osobe s težim i 2 osobe s lakšim ozljedama) te ih evakuirao na sigurno. Unesrećeni su potom predani HMP Austrije.

Sustav veza

Za efikasno operativno djelovanje od velike važnosti su komunikacijski uređaji. Tim je za potrebe interne komunikacije ponio 10 radio uređaja (Motorola GP – 380). Navedeni uređaji su programirani od strane DIKS ZiS s frekvencijama koje su zaprimljene od strane organizatora vježbe, kako bi se radio uređaji mogli nesmetano koristiti u Republici Austriji.

Prvog dana vježbe zapovjednici timova zadužili su dodatni radio (TETRA) uređaj od strane organizatora za komunikaciju s EUCP timom i ostalim zapovjednicama timova, mobitel tipa iPhone 4S preko kojeg su primane zadaće (aplikacija Electra) i mobitel tipa Nokia kojeg je koristila časnica za vezu i koordinaciju.

Suradnja s zapovjednicima lokacija i drugim timovima

Hrvatski tim je u provedbi operativnih zadaća surađivao s domaćim timovima (spašavanje na vodi i hitna medicinska pomoć) te s timom za spašavanje na vodi Kraljevine Nizozemske.

Prva dva dana vježbe hrvatski tim je zajedno s nizozemskim timom putovao na izvršenje zadaća te im je pružio potporu u prijevozu, obzirom da su imali samo kamion za prijevoz opreme a 17 članova tima.

Po dolasku na svaku lokaciju održani su brifinzi s zapovjednikom lokacije preko kojeg je dobiven uvid u situaciju na terenu i detaljne potrebe za provedbu akcija spašavanja.

Suradnja s timom iz Nizozemske bila je jako dobra, koordinirana kroz zajedničke planove djelovanja (priprema tijekom dolaska na lokaciju) i adekvatno korištenje postojećih kapaciteta (dva HR i tri NL čamca) te kroz razmjenu iskustva nakon izvršenja zadaća.

Tijekom tri dana vježbe, odnosno četiri izvršene zadaće, **hrvatski tim ukupno je spasio 78 osoba** od čega je 46 osoba bilo neozlijeđeno (prebacivanje čamcem u sigurno područje) dok je za 32 osobe pružena prva pomoć te su čamcem prebačene na lokaciju gdje ih je preuzela HMP Austrije.

9. LOGISTIČKA POTPORA

Za uspješno operativno djelovanje iznimno je važna bila logistička potpora, odnosno poštivati načelo samodostatnosti. Hrvatski tim je sve postavljene zadaće odradio koristeći svoja vozila, čamce i opremu te nije imao potrebe u tom segmentu tražiti potporu države domaćina ili od drugih timova.

Vozila i plovila

Tim je na vježbu putovao s 6 vozila (dva terenska, dva putnička i dva teretna). Dva terenska vozila su vukla prikolice s čamcima.

Ovakav raspored omogućio je dovoljno mjesta za pripadnike tima kao i za opremu te mogućnost za eventualnu podjelu tima i samostalno djelovanje na dvije odvojene lokacije.

Preporuka je u slučaju akcija spašavanja (nacionalne ili međunarodne) u kojima bi sudjelovao tim za spašavanje na vodi u punom sastavu (36 pripadnika i 6 čamaca), korisno bi bilo imati specijalizirano teretno vozilo s kontejnerom za opremu (modularni pristup).

Čamci

Tim je na vježbi koristio dva čamca; Leader 599 s motorom Mercury od 115 KS i Maestral 420 s motorom Mercury od 25 KS.

Veliki čamac (Leader 599) radeći na jezeru gdje je svojim velikim prostorom za prijevoz unesrećnih i jakim motorom uspješno odradio misiju dok se nije mogao koristiti kod misija na rijeci zbog velikog gaza.

Mali čamac je uspješno odradio misiju na jezeru dok je na rijeci isto bio uspješno angažiran ali je preporuka za rad na rijeci koristiti jači motor (minimalno 35 KS)

Oprema za kamp

Tim je za smještaj koristio tri šatora tipa Rosenbauer (veličine 20m²) na način da je u svakom bilo smješteno po pet pripadnika tima. Isto tako osigurana je ostala potrebna oprema (terenski kreveti, vreće za spavanje, deke, rasvjeta, klupe i stolovi). Opskrba električnom energijom osigurana je od strane organizatora mada je tim imao ponio svoje agregate.

10. ZAKLJUČCI I PRIJEDLOZI

Vježba je za tim bila iznimno uspješna jer je ponudila odličnu platformu za osposobljavanje za sudjelovanje u međunarodnim misijama pružanja žurne pomoći te je tim mogao uvježbati sve faze sudjelovanja u misijama (priprema, mobilizacija, operativno djelovanje i demobilizacija). Bitno je reći da je tim radio vrlo profesionalno poštujući zapovjednu strukturu unutar tima. Isto tako bitna činjenica je da nije bilo nikakvih sigurnosnih ni zdravstvenih problema među članovima tima, već naprotiv, vladao je kolegijalan pristup i odlična komunikacija unutar tima ali i s ostalim sudionicima vježbe.

Nastavno na već navedene naučene lekcije, prijedlozi za poboljšanje u ustrojavanju, opremanju, osposobljavanju i operativnom djelovanju timova za spašavanje iz vode:

- strateški treba odrediti ulogu postrojbi civilne zaštite za spašavanje iz vode, odnosno da li će iste provoditi akcije spašavanja samo na mirnim vodama ili će djelovati i na brzim vodama,
- potrebno je revidirati Pravilnik o ustrojstvu, popuni i opremanju postrojbi civilne zaštite i postrojbi za uzbunjivanje (N.N. 111/07), odnosno detaljno propisati zadaće svakog člana tima za spašavanje iz vode te potrebne certifikate o osposobljenosti ovisno o poziciji unutar tima (član ekipe, voditelj ekipe, zapovjednik i zamjenik zapovjednika tima),
- sukladno strateškom usmjerenju za djelovanje postrojbi civilne zaštite za spašavanje iz vode, novim/revidiranim Pravilnikom o ustrojstvu, popuni i opremanju postrojbi civilne zaštite i postrojbi za uzbunjivanje (N.N. 111/07), dopuniti popis osobne specijalističke i skupne opreme,
- provoditi redovita osposobljavanja i kondicioniranja DIP CZ – timova za spašavanje iz vode te u tom smislu maksimalno koristiti smještajne i nastavne kapacitete DUZS-a (Ksaver i Divulje),
- nastaviti dobru suradnju s Hrvatskim Crvenim križem u zajedničkom osposobljavanju.

Brojne prepoznate lekcije će biti iznimno korisne za djelovanje u poplavama u Republici Hrvatskoj kao i u slučaju upućivanja međunarodne pomoći u poplavama ugrožene države iz bližeg ili daljnjeg okruženja

Priredila:

Državna uprava za zaštitu i spašavanje